

Rakouská právní úprava rozhodčího řízení¹

Österreichische Zivilprozessordnung, RGBL. Nr. 113/1895, zuletzt geändert durch das Bundesgesetz BGBl. I Nr. 120/2005 und BGBl. I Nr. 118/2013, in Kraft ab 1. Jänner 2014

Rakouský Civilní procesní řád, Řsz. č. 113/1895, naposledy změněný spolkovým zákonem Ssz. I, č. 120/2005 i Ssz. I, č. 118/2013, účinným od 1. ledna 2014

Oddíl čtvrtý

Rozhodčí řízení

Část první

Obecná ustanovení

Rozsah působnosti

§ 577

(1) Ustanovení tohoto oddílu se použijí, pokud je sídlo rozhodčího soudu v Rakouské republice.

(2) Ustanovení §§ 578, 580, 583, 584, 585, 593 odst. 3 až 6, §§ 602, 612 a 614 se použijí rovněž tehdy, pokud se sídlo rozhodčího soudu nenachází v Rakouské republice nebo ještě nebylo určeno.

(3) Dokud není určeno sídlo rozhodčího soudu, je dána vnitrostátní soudní pravomoc ve věcech uvedených v části třetí, pokud má jedna ze stran sídlo, bydliště nebo obvyklý pobyt v Rakouské republice.

(4) Ustanovení tohoto oddílu se nepoužijí na uspořádání právních poměrů podle zákona o spolicích² pro smíry ve sporech ze vztahů v rámci spolku spolku.

¹ Tento překlad má pouze informativní charakter. Nelze se jej v jakémkoliv řízení dovolávat a uplatňovat z něj jakékoliv nároky. V případě jakéhokoliv zahájeného či hrozícího řízení lze tak doporučit vycházet z originálního textu vyhlášeného v příslušné spolkové sbírce zákonů Rakouské republiky. Některé v tomto překladu použité termíny mohly být za účelem lepší srozumitelnosti vhodně upraveny tak, aby usnadnili chápání osob, jejichž mateřským jazykem nebo běžným pracovním jazykem je jazyk český, když lze předpokládat zájem o tento překlad právě ze strany takových osob. V každém případě se však autor snažil i v případě těchto (výjimečných a mimořádných) terminologických nebo formulačních úprav zachovat právní smysl a zamýšlený právní účinek dle příslušné rakouské právní úpravy.

² V originálním znění „Vereinsgesetz“. Jedná se však o obecnou úpravu týkajících se většiny registrovaných sdružení.

Činnost soudu³**§ 578**

Soud jedná v záležitostech upravených tímto oddílem pouze tehdy, pokud tak stanoví tento oddíl.

Povinnost vytknou vady⁴**§ 579**

Nedodržel-li rozhodčí soud některé z procesních ustanovení tohoto oddílu, od něhož se strany mohou odchýlit, nebo stranami sjednanou dohodu týkající se postupu rozhodčím řízením, není účastník oprávněn namítat takový nedostatek později, pokud jej neprodleně poté kdy se o něm dozví nebo ve lhůtě, která k tomu byla stanovena, nevytkne.

Doručování písemností**§ 580**

(1) Pokud strany nesjednaly jinak, považuje se písemnost za doručenu dne, ve kterém byla příjemci nebo osobě k převzetí písemností oprávněné, osobně odevzdána nebo, pokud to nebylo možné, ve kterém byla jinak předána v sídle, bydlišti nebo místě obvyklého pobytu příjemce.

(2) Je-li příjemce obeznámen se skutečností, že je vedeno rozhodčí řízení a jestliže je přesto i po provedení přiměřeného průzkumu, on sám nebo osoba oprávněná k převzetí písemností neznámého pobytu, pak se písemnost považuje za doručenu dnem, kdy prokazatelně došlo k řádnému pokusu o doručení v místě, které bylo uvedeno při uzavření rozhodčí smlouvy nebo sdělením adresy příjemce druhé straně nebo rozhodčímu soudu a dosud nebylo v důsledku změny adresy odvoláno (změněno)⁵.

(3) Odstavce 1 a 2 se nepoužijí na doručování písemností v rámci soudního řízení.⁶

Část druhá**Rozhodčí smlouva****Pojem****§ 581**

(1) Rozhodčí smlouva je dohodou stran o tom, že všechny nebo jednotlivé spory, které mezi nimi v rámci určitého právního vztahu smluvního či mimosmluvního charakteru vznikly

³ V daném případě jde o obecný soud. Jedná se tak o pravomoc obecného soudu v rámci kontrolní nebo pomocné funkce obecného soudu ve vztahu k rozhodčímu řízení.

⁴ Tato námitková povinnost v originální terminologii „Rügepflicht“.

⁵ Jedná se o princip poslední prokazatelně známé adresy.

⁶ V tomto případě v rámci řízení navazujícího nebo souvisícího s rozhodčím řízením v rámci kontrolní nebo pomocné funkce obecného soudu ve vztahu k rozhodčímu řízení.

nebo v budoucnu vzniknou, podrobí pravomoci (příslušnosti)⁷ rozhodčího soudu. Rozhodčí smlouva může být uzavřena ve formě samostatné smlouvy nebo v rámci jiné smlouvy ve formě doložky.

(2) Ustanovení tohoto oddílu se použijí na rozhodčí soudy ustanovené zákonem přípustným způsobem na základě poslední vůle nebo na základě právních úkonů nespočívajících v dohodě stran nebo na základě stanov obdobně

Arbitrabilita

§ 582

(1) Každý majetkový nárok, o němž má být rozhodnuto řádným soudem, může být předmětem rozhodčí smlouvy. Rozhodčí smlouva o nemajetkových nárocích je účinná, pokud strany mohou o předmětu sporu uzavřít smír.

(2) Předmětem rozhodčí smlouvy nemohou být nároky podle práva rodinného, stejně jako všechny nároky ze smluv, které byt' jen částečně podléhají zákonu o nájmech nebo zákonu o společném užívání bytu, včetně sporů o vzniku, trvání, zániku a obsahu těchto smluv, a všech sporů týkajících se práv týkajících se vlastnictví bytů. Přepisy s výjimkou tohoto oddílu, podle kterých spor není arbitratbilní, nebo mohou být arbitrabilní jen za určitých podmínek, zůstávají nedotčeny.

Forma rozhodčí smlouvy

§ 583

(1) Rozhodčí smlouva musí být obsažena v jedné listině podepsané stranami nebo v různých mezi stranami předaných listinách, faxových zprávách, e-mailových zprávách nebo v jiné formě předání zpráv, které umožňují důkaz o obsahu dohody.

(2) Odkazuje-li smlouva splňující náležitosti formy podle odst. 1 na listinu, která obsahuje rozhodčí smlouvu, pak tato zakládá pravomoc rozhodců, pokud je odkaz proveden takovým způsobem, že činí rozhodčí smlouvu součástí smlouvy.

(3) Nedostatek formy rozhodčí smlouvy je v rozhodčím řízení odstraněn zahájením řízení ve věci, pokud není tento nedostatek nejpozději při zahájení řízení ve věci namítnut.⁸

⁷ Doslovný překlad by zněl „rozhodovací pravomoci“. V dané souvislosti je zapotřebí upozornit na tom, že doslovný překlad tohoto bodu stejně jako dalších formulací týkajících se pravomoci (příslušnosti) hovoří doslovně jen o příslušnosti. Jedná se o problém poměrně časté výkladové otázky tehdy, hovoříme-li o pravomoci a / nebo příslušnosti v souvislosti se zahraničním právním řádem a / nebo cizí právní terminologií. V daném případě se autor překladu uchýlil k tomu, že spojil pojmy pravomoc (příslušnost) a použil výslovné formulace „pravomoc (příslušnost)“ z důvodů zjednodušení, neboť případné podrobné pojednání k této otázce by vysoce překročilo rámec účelu tohoto informativního překladu. Nadto je dle rakouského práva možno otázky souvisící s pravomocí (příslušností) fóra v civilních věcech často vykládat velmi podrobně jako například podle teorie a právní úpravy civilního procesu a rozhodčího řízení v České republice, t.j. i podle české právní terminologie. V případě jakýchkoliv pochybností je však nutno vyžádat si kvalifikovanou právní pomoc a podporu podle rakouského práva.

⁸ Tedy při prvním úkonu ve věci.

Rozhodčí smlouva a žaloba v soudní řízení

§ 584

(1) Pokud je u soudu podána žaloba ve věci, na kterou se vztahuje rozhodčí smlouva, soud žalobu odmítne, pokud se žalovaný k věci nevyjádří nebo se ve věci nenařizuje ústní jednání. To neplatí, pokud soud shledá, že věc není arbitratbilní nebo rozhodčí smlouva není platná. Pokud takové řízení doposud u soudu nebylo zahájeno, může být přesto zahájeno nebo pokračováno v rozhodčím řízení a vydán rozhodčí nález.

(2) Pokud rozhodčí soud rozhodl o své nepřislušnosti ve věci, neboť neexistuje rozhodčí smlouva nebo věc není arbitratbilní, soud nemůže žalobu odmítnout z toho důvodu, že ve věci existuje pravomoc (příslušnost) rozhodčího soudu. S podáním žaloby k soudu zaniká právo žalobce, podat v souladu s ustanovením § 611 žalobu na zrušení rozhodnutí, kterým rozhodčí soud odmítl svou příslušnost.

(3) Je-li zahájeno rozhodčí řízení, není možné uplatnit stejný nárok v řízení před soudem; žaloba podaná ze stejného důvodu bude zamítnuta. To neplatí, je-li nedostatek pravomoci (příslušnosti) rozhodčího soudu účastníkem nejpozději při zahájení řízení vytknuta a o námitce rozhodčí soud nerozhodne v přiměřené době.

(4) Je-li žaloba zamítnuta soudem v důsledku pravomoci (příslušnosti) rozhodčího soudu nebo rozhodčím soudem v důsledku konstatování pravomoci (příslušnosti) soudu nebo je-li v řízení o zrušení rozhodčího nálezu tento v důsledku nedostatku pravomoci (příslušnosti), vychází se z toho, že v řízení se pokračuje, jestliže je neprodleně podána žaloba u soudu nebo rozhodčího soudu.

(5) Strana, která se dříve v řízení dovolávala existence rozhodčí smlouvy, nemůže později namítat, že tato neexistuje, ledaže od té doby došlo ke změně podstatných okolností.

Rozhodčí smlouva a předběžné opatření soudu

§ 585

Rozhodčí smlouva nevylučuje, aby jedna ze stran před nebo v průběhu rozhodčího řízení navrhla u soudu vydání předběžného nebo zajišťovacího opatření a aby soud takové opatření vydal

Část třetí

Konstituování rozhodčího soudu

Složení rozhodčího soudu

§ 586

(1) Strany mohou volně sjednat počet rozhodců. Sjednaly-li však strany přesný počet rozhodců, tito rozhodci zvolí další osobu jako předsedou.

(2) Pokud strany nedohodly jinak, konstituuje se rozhodčí soud ze tří rozhodců.

Určení osob rozhodců

§ 587

(1) Strany mohou volně sjednat postup při určení rozhodců nebo rozhodce.

(2) Jestliže neexistuje dohoda stran o takovém postupu, platí následující :

1. V rozhodčím řízení s jediným rozhodcem jmenuje na návrh některé ze stran rozhodce soud, pokud se strany na jeho určení nedohodnou ve lhůtě čtyř týdnů po doručení písemné výzvy některé strany.
2. V rozhodčím řízení se třemi rozhodci jmenuje každá strana jednoho rozhodce. Tito dva rozhodci zvolí dalšího, který se stane předsedou rozhodčího soudu.
3. Jestliže mají být jmenováni více než tři rozhodci, jmenuje každá strana stejný počet rozhodců. Tito zvolí dalšího, který se stane předsedou rozhodčího soudu.
4. Nejmenuje-li rozhodce některá strana ve lhůtě čtyř týdnů po doručení písemné výzvy druhé strany nebo neobdrží-li strany ve lhůtě čtyř týdnů po jmenování rozhodců jejich sdělení o jimi zvoleném rozhodci, jmenuje rozhodce na návrh některé ze stran soud.
5. Strana je jím provedeným jmenováním rozhodce vázána od doručení písemného sdělení o tomto jmenování druhé straně.

(3) Jestliže se strany dohodly na postupu o jmenování rozhodců a

1. některá ze stran nejedná v souladu s tímto postupem, nebo
2. nemohou-li strany nebo rozhodci dosáhnout dohody v souladu s tímto postupem, nebo
3. nesplní-li třetí osoba úlohu jí v souladu s tímto postupem určenou ve lhůtě tří měsíců od doručení příslušného písemného sdělení,

může každá ze stran podat u soudu návrh na jmenování rozhodců, pokud smluvené podmínky postupu při konstituování rozhodčího soudu nestanoví jinak.

(4) Písemná výzva ke jmenování rozhodce musí obsahovat také údaje o tom, jaký nárok je uplatňován a na základě jaké rozhodčí smlouvy jsou strany postupují.

(5) Nedohodne-li se více stran, které mají společně jmenovat jednoho nebo více rozhodců, na takovém rozhodci ve lhůtě čtyř týdnů od doručení písemné výzvy, jmenuje rozhodce na návrh některé ze stran soud, pokud smluvené podmínky postupu při konstituování rozhodčího soudu nestanoví jinak.

(6) Soud jmenuje rozhodce na návrh některé ze stran také tehdy, jestliže jeho či jejich jmenování nemůže být provedeno z jiných než v předchozích odstavcích uvedených důvodů ve lhůtě čtyř týdnů od doručení písemné sdělení jedné strany straně druhé nebo sjednaný postup pro konstituování rozhodčího soudu nevedl v přiměřené době ke konstituování rozhodčího soudu.

(7) Pokud dojde ke konstituování rozhodčího soudu ještě před rozhodnutím první instance a strana toto doloží, návrh se odmítne.

(8) Soud při jmenování rozhodce přiměřeně zohlední všechny předpoklady předvídané dohodu stran a dodrží všechna hlediska zajišťující jmenování nezávislého a nestranného rozhodce.

(9) Proti rozhodnutí, kterým je jmenován rozhodce, není žádný opravný prostředek přípustný.

Důvody odmítnutí

§ 588

(1) Jestliže některá osoba hodlá převzít funkci rozhodce, musí uvést všechny okolnosti, které by mohly vzbudit pochybnosti o její nestrannosti nebo nezávislosti nebo by odporovaly dohodě stran. Rozhodce od okamžiku jeho jmenování a během rozhodčího řízení stranám neprodleně takové okolnosti sdělí, pokud je jim již dříve nesdělil.

(2) Rozhodce může být odmítnut pouze tehdy, pokud existují okolnosti, jež vzbuzují oprávněné pochybnosti o jeho nestrannosti nebo nezávislosti, nebo pokud nesplňuje předpoklady stanovené dohodou stran. Strana může odmítnout rozhodce, kterého jmenovala nebo na jehož jmenování se podílela, pouze z důvodů, s nimiž byla seznámena až po jmenování nebo společném jmenování rozhodce.

Řízení o odmítnutí rozhodce

§ 589

(1) Strany se mohou s výhradou dle odst. 3 dohodnout na postupu ohledně odmítnutí rozhodce.

(2) Není-li takové dohody, pak strana, která odmítne rozhodce, ve lhůtě čtyř týdnů poté, co jí bylo oznámeno složení rozhodčího soudu a nebo se dozví o okolnostech ve smyslu § 588 odst. 2, písemně sdělí rozhodčímu soudu důvody odmítnutí. Neodstoupí-li odmítnutý rozhodce ze své funkce nebo nesouhlasí-li druhá strana s jeho odmítnutím, rozhodne o odmítnutí rozhodčí soud včetně odmítnutého rozhodce.

(3) Není-li dosaženo výsledku odmítnutí podle postupu stranami smluveného nebo upraveného v odst. 2, může odmítající strana ve lhůtě čtyř týdnů od doručení rozhodnutí o zamítnutí návrhu na odmítnutí podat návrh na rozhodnutí o odmítnutí soudem. Proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný. V průběhu řízení o takovémto návrhu může rozhodčí soud včetně odmítnutého rozhodce pokračovat v rozhodčím řízení a vydat rozhodčí nález.

Předčasný zánik funkce rozhodce

§ 590

(1) Funkce rozhodce zaniká, jestliže se na tom dohodnou strany nebo jestliže rozhodce odstoupí. S výhradou odst. 2 se strany mohou dohodnout na postupu o zániku funkce rozhodce.

(2) Každá strana může podat u soudu návrh na zrušení funkce rozhodce, pokud rozhodce buď není ve stavu způsobilém plnit svou funkci nebo tyto v přiměřené lhůtě nesplní a

1. neodstoupí ze své funkce,
2. strany se na zániku jeho funkce nedohodnou,
3. stranami sjednaný postup nevede k zániku funkce rozhodce.

Proti takovému rozhodnutí není opravný prostředek přípustný.

(3) Odstoupí-li rozhodce podle odst. 1 nebo podle § 589 odst. 2 nebo souhlasí-li strana se zánikem funkce rozhodce, neznamená to uznání důvodů uvedených v ustanovení odst. 2 nebo § 588 odst. 2.

Jmenování náhradního rozhodce

§ 591

(1) Zanikne-li předčasně funkce rozhodce, bude jmenován rozhodce náhradní. Při jmenování se postupuje dle postupu aplikovaného při jmenování původního rozhodce.

(2) Pokud se strany nedohodly jinak, rozhodčí soud může pokračovat v projednání za použití dosavadních výsledků, zejména zápisů o jednáních a všech dalších procesních úkonů.

Část čtvrtá

Pravomoc (příslušnost) rozhodčího soudu

Pravomoc rozhodčího soudu k rozhodnutí o vlastní příslušnosti

§ 592

(1) Rozhodčí soud rozhoduje sám o své pravomoci (příslušnosti). Rozhodnutí může být učiněno spolu s rozhodnutím ve věci příp. též samostatným rozhodčím nálezem.

(2) Námitka nepřislušnosti musí být uplatněna nejpozději s prvním procesním úkonem ve věci. Podání námítka stranou není vyloučeno, jestliže strana jmenovala nebo se podílela na jmenování rozhodce. Námitka, že věc přesahuje pravomoc (příslušnost) rozhodčího soudu, musí být podána jakmile se tato skutečnost stala předmětem řízení ve věci. V obou případech je pozdější podání námítka vyloučeno; Je-li však zmeškání podle názoru rozhodčího soudu dostatečně odůvodněno, může být pozdní podání námítka prominuto.

(3) Rozhodčí soud může pokračovat v řízení a vydat rozhodčí nález také tehdy, je-li u soudu zahájeno řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu, kterým rozhodčí soud potvrdil svoji příslušnost, může rozhodčí soud pokračovat v rozhodčím řízení a také vydat rozhodčí nález.

Nařízení předběžného nebo zajišťujícího opatření

§ 593

(1) Pokud strany nedohodly nic jiného, může rozhodčí soud na návrh některé ze stran, nařídit předběžná nebo zajišťující opatření vůči straně (po jejím vyjádření), která považuje vzhledem k předmětu sporu za potřebná, neboť jinak by bylo znemožněno či významně ztíženo prosazení nároku nebo by byly způsobeny nenapravitelné škody. Rozhodčí soud může v souvislosti s takovým opatřením požadovat po kterékoliv straně přiměřené zajištění.

(2) Opatření dle odstavce 1 musí být nařízena v písemné formě; každé straně se doručí jedno vyhotovení takového rozhodnutí. V rozhodčím řízení s více než jedním rozhodcem postačuje podpis předsedy nebo, v případě existence překážky bránící mu v podpisu, podpis jiného rozhodce, pokud předseda nebo jiný rozhodce na nařízení vyznačí, jaká překážka podpisu brání. Ustanovení § 606 odst. 2, 3, 5 a 6 platí přiměřeně.

(3) Na návrh strany provede takové opatření okresní soud⁹, v jehož obvodu má odpůrce ohrožené strany v době podání návrhu v tuzemsku své sídlo, bydliště nebo obvyklý pobyt, jinak okresní osud, v jehož obvodu má být výkon předběžného opatření proveden. Stanoví-li opatření tuzemskému právu neznámé zajišťující prostředky, může soud na návrh strany po slyšení odpůrce návrhu užít takového zajišťujícího prostředku, který se nejvíce blíží opatření rozhodčího soudu. Pro naplnění účelu předběžného opatření může být k návrhu provedeno i opatření odchylné od opatření rozhodčího soudu.

(4) Soud výkon opatření dle odstavce 1 zamítne, jestliže

1. se sídlo rozhodčího soudu nachází v tuzemsku a opatření trpí vadou, která by představovala důvod k jeho zrušení podle § 611 odst. 2, § 617 odst. 6 a 7 nebo § 618;
2. sídlo rozhodčího soudu se nenachází v tuzemsku a opatření trpí vadou, která by u cizího rozhodčího nálezů představovala důvod k odmítnutí jeho uznání nebo vykonatelnosti;
3. výkon opatření je v rozporu s tuzemským opatřením již dříve navrženým nebo dříve vydaným a uznaným cizím soudním opatřením;
4. opatření spočívá na zajišťovacích prostředcích neznámých tuzemskému právu a nebyl navržen žádný vhodný zajišťovací prostředek dle tuzemského práva.

(5) Soud může před rozhodnutím o výkonu opatření dle odst. 1 vyslechnout odpůrce. Jestliže odpůrce nebyl před rozhodnutím vyslechnut, může proti usnesení o nařízení výkonu podat odpor ve smyslu § 397 exekučního řádu. V obou případech může odpůrce uplatnit pouze skutečnost, že byl dán důvod k odmítnutí výkonu dle odst. 4. V tomto řízení není soud oprávněn k rozhodnutí o náhradě škody podle § 394 exekučního řádu.

(6) Soud na návrh zruší výkon opatření, jestliže

1. uplynula lhůta platnosti opatření stanovená rozhodčím soudem;
2. rozhodčí soud opatření omezil nebo zrušil;
3. je dán případ dle § 399 odst. 1 č. 1 až 4 exekučního řádu, pokud taková skutečnost již nebyla neúspěšně uplatněna před rozhodčím soudem a odpovídajícím rozhodnutím rozhodčího soudu nebrání žádné překážky uznání (odst. 4);
4. bylo poskytnuto zajištění dle odst. 1, které činí výkon opatření nadbytečným.

⁹ „Bezirkgericht“.

Část pátá

Průběh rozhodčího řízení

Obecná ustanovení

§ 594

(1) S výhradou kogentních předpisů tohoto oddílu se strany mohou dohodnout na postupu v řízení. Strany se přitom mohou také dohodnout na jednacím řádu. Pokud taková dohoda neexistuje, postupuje rozhodčí soud na základě svého uvážení podle úpravy obsažené v této části.

(2) Strany jednají profesionálně a poctivě. Každé straně musí být zajištěno právo na spravedlivý proces.

(3) Strany se mohou nechat zastoupit nebo se radit s osobami dle vlastního výběru. Toto právo nemůže být vyloučeno ani omezeno.

(4) Rozhodce, který neplní včas nebo vůbec povinnosti převzaté svým jmenováním do funkce rozhodce, není vůči stranám odpovědný za škodu způsobenou odmítáním návrhů nebo průtahy v řízení.

Sídlo rozhodčího soudu

§ 595

(1) Strany se mohou dohodnout na sídle rozhodčího soudu. Mohou také přenechat určení sídla rozhodčího soudu stálému rozhodčímu soudu (rozhodčímu centru).¹⁰ Neexistuje-li taková dohoda, určí sídlo rozhodčího soudu rozhodčí soud; přitom zohlední okolnosti případu včetně vhodnosti místa z hlediska stran.

(2) Pokud strany neurčily jinak, může rozhodčí soud zasedat, zejména se sejít k poradě, či přijímat rozhodčí nález, konat ústní jednání a provádět důkazy bez ohledu na úpravu dle odst. 1 na kterémkoliv vhodném místě.

Jazyk řízení

§ 596

Strany se mohou dohodnout na jazyce nebo jazycích, ve kterém/kterých se bude řízení konat. Pokud takové dohody není, určí jazyk řízení rozhodčí soud.

¹⁰ Příp. též jiné právnické osobě.

Žaloba a žalobní odpověď**§ 597**

(1) Ve lhůtě určené stranami nebo rozhodčím soudem specifikuje žalobce jím uplatňovaný nárok a doloží skutečnosti, na kterých svůj nárok zakládá, a žalovaný k nim zaujme stanovisko. Strany přitom mohou předložit všechny dle jejich názoru významné důkazní prostředky a označí další důkazy, které navrhnou k provedení.

(2) Pokud se strany nedohodly jinak, mohou obě strany v průběhu řízení žalobu a jiné návrhy měnit a doplňovat, ledaže je rozhodčí soud nepřipustí z důvodu prodlení.

Ústní jednání a písemné řízení**§ 598**

Pokud strany nedohodly jinak, rozhodčí soud rozhodne o tom, zda se bude konat ústní jednání nebo řízení provede písemně. Jestliže strany nevyloučily ústní jednání, provede jej rozhodčí soud k návrhu některé ze stran ve vhodné fázi řízení.

Řízení a provádění důkazů**§ 599**

(1) Rozhodčí soud je oprávněn rozhodnout o přípustnosti provedení důkazního prostředku, důkazní prostředek provést a jeho výsledek vyhodnotit.

(2) Strany musí být včas informovány o každém jednání a každém zasedání rozhodčího soudu za účelem provedení důkazů.

(3) Všechna podání, písemnosti a jiná sdělení předložená stranou rozhodčímu soudu, se oznámí druhé straně. O znaleckém posudku a jiných důkazních prostředcích, o nichž rozhodčí soud může opřít své rozhodnutí, musí být obě strany informovány.

Zmeškání**§ 600**

(1) Zmešká-li žalobce lhůtu k podání žaloby dle § 597 odst. 1, rozhodčí soud ukončí řízení.

(2) Zmešká-li žalovaný dohodnutou nebo stanovenou lhůtu podle § 597 odst. 1 k podání vyjádření, pokračuje rozhodčí soud v řízení, pokud se strany nedohodly jinak, bez toho, aby sám v důsledku zmeškání musel považovat nárok žalobce za uznaný. Totéž platí, pokud strana zmešká jiný procesní úkon. Rozhodčí soud může pokračovat v řízení a na základě provedených důkazů rozhodnout. Jestliže je zmeškání dle názoru rozhodčího soudu dostatečně omluvitelné, může být zmeškaný úkon dodatečně přijat.

Znalec ustanovený rozhodčím soudem**§ 601**

(1) Jestliže strany nedohodly jinak, může rozhodčí soud :

1. ustanovit jednoho nebo více znalců za účelem vypracování znaleckého posudku o otázkách určených rozhodčím soudem;
2. vyzvat strany, aby znalci sdělily každou potřebnou informaci, předložily nebo zpřístupnily všechny pro řízení podstatné listiny či věci za účelem vypracování posudku.

(2) Jestliže strany nedohodly jinak, zúčastní se znalec na návrh strany nebo pokud to rozhodčí soud shledá potřebným kdykoliv po vypracování posudku ústního jednání. Při ústním jednání mohou strany klást znalci dotazy a ke sporným otázkám vyslechnout své vlastní znalce.

(3) Na znalce ustanovené rozhodčím soudem se použije ustanovení § 588 a 589 odst. 1 a 2 přiměřeně.

(4) Jestliže strany nedohodly jinak, má každá strana právo předložit znalecký posudek vlastního znalce. Ustanovení odst. 2 platí přiměřeně.

Podpůrná funkce soudu

§ 602

Rozhodčí soud, rozhodčím soudem k tomu pověřený rozhodce nebo strana se souhlasem rozhodčího soudu mohou u soudu navrhnout provedení úkonu, k jehož provedení není oprávněn rozhodčí soud. Podpůrná funkce soudu může spočívat také v tom, že soud požádá o provedení takového úkonu zahraniční soud nebo orgán. Ustanovení § 37 odst. 2 až 5 a §§ 38, 39 a 40 zákona o organizaci justice platí obdobně s tím, že právo podat opravné prostředky dle § 40 zákona o organizaci justice svědčí rozhodčímu soudu a stranám v rozhodčím řízení. Rozhodčí soud nebo rozhodce pověřený k tomu rozhodčím soudem a strany jsou oprávněny zúčastnit se dokazování a klást otázky. Ustanovení § 289 platí obdobně.

Část šestá

Rozhodčí nález a skončení řízení

Rozhodné právo

§ 603

(1) Rozhodčí soud rozhodne spor v souladu s právními předpisy nebo pravidly, které byly určeny dohodou stran. Dohodou o právu nebo právním řádu určitého státu, pokud strany výslovně nesjednaly jinak, se rozumí přímý odkaz na hmotné právo tohoto státu a nikoliv na jeho kolizní normy.

(2) Pokud strany nesjednaly rozhodné právo nebo pravidla, použije rozhodčí soud takové právní předpisy, které považuje za přiměřené.

(3) Podle zásad spravedlnosti rozhoduje rozhodčí soud pouze tehdy, je-li k tomu stranami výslovně zmocněn.

Senátní rozhodování

§ 604

Pokud strany nesjednaly jinak, platí následující :

1. V rozhodčím řízení s více než jedním rozhodcem se všechna rozhodnutí rozhodčího soudu přijímají většinou hlasů všech členů. V procesních otázkách může předseda rozhodnout sám, pokud jej k tomu zmocnily strany nebo všichni členové rozhodčího soudu.
2. Neúčastní-li se jeden nebo více rozhodců bez řádného zdůvodnění hlasování, mohou ostatní rozhodci rozhodnout bez nich. Také v tomto případě se vypočte většina hlasů potřebná pro přijetí rozhodnutí z celkového počtu všech zúčastněných a nezúčastněných rozhodců. Při hlasování o rozhodčím nálezu je třeba strany o tomto postupu předem informovat. U ostatních rozhodnutí se strany o neúčasti při hlasování uvědomí následně.

Smír

§ 605

Dosáhnou-li strany v průběhu rozhodčího řízení o sporu smír a jsou-li strany oprávněny o předmětu sporu smír uzavřít, mohou navrhnout, aby

1. rozhodčí soud smír zaprotokoloval, pokud obsah smíru neodporuje základním zásadám rakouského právního řádu (orde public); je dostatečné, pokud je takový zápis podepsán stranami a předsedou.
2. Rozhodčí soud potvrdil dohodnuté znění smíru formou rozhodčího nálezu, pokud obsah smíru neodporuje základním zásadám rakouského právního řádu (orde public). Takový rozhodčí nález se vydává v souladu s ustanovením § 606 a je účinný stejně jako každý rozhodčí nález ve věci.

Rozhodčí nález

§ 606

(1) Rozhodčí nález se vydává v písemné formě a podepisuje rozhodci nebo rozhodcem. Pokud strany nedohodly jinak, je v rozhodčím řízení s více než jedním rozhodcem dostatečné, je-li rozhodčí nález podepsán většinou členů rozhodčího soudu pokud předseda nebo jiný rozhodce v rozhodčím nálezu vyznačí, jaká překážka bránila chybějícímu podpisu.

(2) Pokud strany nedohodly jinak, musí být rozhodčí nález odůvodněn.

(3) V rozhodčím nálezu musí být uveden den, kdy byl vydán, a v souladu s § 595 odst. 1 určené sídlo rozhodčího soudu. Rozhodčí nález se považuje za vydaný v tento den a na tomto místě.

(4) Každé straně se zašle jedno vyhotovení rozhodčího nálezu podepsané rozhodci dle odst. 1.

(5) Rozhodčí nález a listiny o jeho doručení jsou listinami určenými pro strany a rozhodce. Rozhodčí soud projedná se stranami případnou úschovu rozhodčího nálezu jakož i listin ohledně doručení rozhodčího nálezu.

(6) Předseda, v případě překážky bránící mu ve výkonu funkce, jiný rozhodce, opatří na žádost některé ze stran na vyhotovení rozhodčího nálezu doložku právní moci a vykonatelnosti.

(7) Vydáním rozhodčího nálezu nepozbývá rozhodčí smlouva, na jejímž základě byl rozhodčí nález vydán, své účinnosti.

Účinnost rozhodčího nálezu

§ 607

Rozhodčí nález má mezi stranami účinky pravomocného rozsudku soudu.

Skončení rozhodčího řízení

§ 608

(1) Rozhodčí řízení končí vydáním rozhodčího nálezem ve věci, smírem učiněným v průběhu rozhodčího řízení nebo usnesením rozhodčího soudu podle odst. 2.

(2) Rozhodčí soud ukončí řízení, pokud :

1. žalobce zmešká lhůtu pro podání žaloby podle § 597 odst.1;
2. žalobce vezme žalobu zpět, ledaže toto zpětvzetí žalovaný odmítne a rozhodčí soud uzná zájmy žalovaného na konečném vyřešení sporu za oprávněné;
3. strany se dohodly na skončení řízení a uvědomily o tom rozhodčí soud;
4. pokračování v řízení se stalo nemožným zejména z důvodu spočívajícím v tom, že strany ve sporu dosud činné, přes písemnou výzvu rozhodčího soudu, ve které byly upozorněny na možnost skončení rozhodčího řízení, v rozhodčím řízení nepokračují.

(3) S výhradou §§ 606 odst. 4 až 6, 609 odst. 5, a 610 jakož i s výhradou povinnosti ke zrušení nařízeného předběžného nebo zajišťujícího opatření končí výkon funkce rozhodčího soudu skončením rozhodčího řízení.

Rozhodnutí o nákladech

§ 609

(1) Po skončení rozhodčího řízení rozhodne rozhodčí soud o povinnosti k náhradě nákladů, pokud strany nedohodly jinak. Rozhodčí soud přitom dle své úvahy zohlední okolnosti každého případu, zejména výsledek řízení. Povinnost náhrady nákladů řízení může zahrnovat všechny ve věci účelně vynaložené náklady. V případě dle § 608 odst. 2 č. 3 se takové rozhodnutí vydá pouze tehdy, jestliže strana současně se sdělením o dohodě o ukončení řízení vydání takového rozhodnutí navrhne.

(2) Rozhodčí soud může také na návrh žalovaného rozhodnout o povinnosti žalobce k náhradě nákladů řízení, pokud rozhodl o nedostatku své pravomoci (příslušnosti) z důvodu neexistence rozhodčí smlouvy.

(3) Současně s rozhodnutím o povinnosti k náhradě nákladů řízení stanoví rozhodčí soud, pokud je to možné a náklady se vzájemně nezapočtou, i jejich výši.

(4) V každém případě se rozhodnutí o povinnostech k náhradě nákladů a stanovení jejich výše vydávají podle ustanovení § 606 ve formě rozhodčího nálezu.

(5) Pokud o povinnosti k náhradě nákladů nebo o stanovení jejich výše nebylo rozhodnuto nebo bylo možné o nich rozhodnout teprve po ukončení rozhodčího řízení, bude o nich rozhodnuto ve zvláštním rozhodčím nálezu.

Oprava, výklad a doplnění rozhodčího nálezu

§ 610

(1) Pokud se strany nedohodly jinak, může každá ze stran ve lhůtě čtyř týdnů od doručení rozhodčího nálezu podat u rozhodčího soudu návrh :

1. na opravu rozhodčího nálezu v chybách početních, písařských, tiskových a jim obdobných;
2. pokud se strany výslovně dohodly návrh na provedení výkladu určité části rozhodčího nálezu;
3. na vydání doplňujícího rozhodčího nálezu o nárocích, které sice byly v rozhodčím řízení uplatněny, v rozhodčím nálezu však o nich nebylo rozhodnuto.

(2) Návrh dle odst.1 se předá druhé straně. Před rozhodnutím o tomto návrhu bude druhá strana vyslechnuta.

(3) Rozhodčí soud má rozhodnout o návrhu na opravu nebo výklad rozhodčího nálezu ve lhůtě čtyř týdnů a o návrhu na doplnění rozhodčího nálezu ve lhůtě osmi týdnů.

(4) Opravu rozhodčího nálezu podle odst. 1 bod 1 může rozhodčí soud ve lhůtě čtyř týdnů od data rozhodčího nálezu provést i bez návrhu.

(5) Na opravu, výklad nebo doplnění rozhodčího nálezu se použije ustanovení § 606. Výklad nebo oprava jsou součástí rozhodčího nálezu.

Část sedmá

Opravné prostředky proti rozhodčímu nálezu

Návrh na zrušení rozhodčího nálezu

§ 611

(1) Proti rozhodčímu nálezu je možné podat pouze žalobu na zrušení soudem. To platí také pro rozhodčí nálezy, kterými rozhodčí soud rozhodl o své pravomoci (příslušnosti).

(2) Rozhodčí nález se zruší, pokud :

1. neexistuje platná rozhodčí smlouva, nebo pokud rozhodčí soud odmítne svou pravomoc (příslušnost), existuje však platná rozhodčí smlouva, nebo jestliže strana nebyla, dle práva pro ni rozhodného, způsobilá platně uzavřít rozhodčí smlouvu;
2. strana nebyla řádně informována o jmenování rozhodce nebo o rozhodčím řízení nebo nemohla z jiného důvodu řádně uplatnit svá procesní práva;
3. rozhodčí nález se týká sporu, pro který nebyla sjednána rozhodčí smlouva, nebo obsahuje rozhodnutí, které překračuje meze rozhodčí smlouvy nebo požadavky na právní ochranu stran; pokud se vada dotýká jen oddělitelné části rozhodčího nálezu, zruší se tato část;
4. jmenování nebo složení rozhodčího soudu odporuje ustanovením tohoto oddílu nebo přípustné dohodě stran;
5. rozhodčí řízení bylo provedeno způsobem odporujícím základním zásadám rakouského právního řádu (orde public);
6. jsou dány podmínky, za kterých může být dle § 530 odst.1 č.1 až 5 rozsudek soudu napaden žalobou na obnovu řízení;
7. předmět sporu není dle tuzemského práva arbitrabilní;
8. rozhodčí nález odporuje základním zásadám rakouského právního řádu (orde public).

(3) K důvodům na zrušení rozhodčího nálezu podle odst. 2 č.7 a 8 se přihlíží i z úřední povinnosti.

(4) Žaloba na zrušení musí být podána ve lhůtě 3 měsíců. Lhůta běží ode dne, kdy byl rozhodčí nález nebo doplňující rozhodčí nález doručen žalobci. Návrh podle § 610 odst. 1 bod 1 nebo 2 tuto lhůtu neprodlužuje. V případě dle odst. 2 bod 6 se lhůta pro podání žaloby na zrušení určí podle úpravy o návrhu na obnovu řízení.

(5) Zrušení rozhodčího nálezu se nedotýká účinnosti rozhodčí smlouvy, na jejímž základě byl vydán. Byl-li již dvakrát zrušen rozhodčí nález v jedné a téže věci a má-li být zrušen i další ve věci vydaný rozhodčí nález, prohlásí soud současně na návrh strany neúčinnost rozhodčí smlouvy ve vztahu k předmětu sporu.

Určení zda rozhodčí nález je či není dán

§ 612

Určení zda rozhodčí nález je či není dán může být navrženo, pokud má navrhovatel na tomto určení právní zájem.

Zohlednění důvodu pro zrušení rozhodčího nálezu v jiném řízení

§ 613

Zjistí-li v jiném řízení, a to i řízení vykonávacím, soud nebo jiný orgán, že je dán důvod ke zrušení rozhodčího nálezu podle § 611 odst.2 bod 7 a 8, nebude se v tomto řízení k rozhodčímu nálezu přihlížet.

Část osmá

Uznání a vykonatelnost cizích rozhodčích nálezů

§ 614

(1) Uznání a vykonatelnost cizích rozhodčích nálezů se řídí ustanoveními exekučního řádu, pokud mezinárodní právo nebo předpisy Evropské unie nestanoví jinak. Náležitosti formy rozhodčí smlouvy jsou přitom splněny rovněž tehdy, jestliže tato odpovídá náležitostem dle § 583 stejně jako náležitostem dle práva rozhodného pro rozhodčí smlouvu.

(2) Předložit prvopis nebo úředně ověřenou kopii rozhodčí smlouvy dle článku IV. odst. 1 písm. b) Newyorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů je nutné pouze na výzvu soudu.

Část devátá

Soudní řízení

Příslušnost

§ 615

Pro žaloby na zrušení rozhodčího nálezu a žaloby na určení existence nebo neexistence rozhodčího nálezu, jakož pro řízení ve věcech podle části třetí je příslušný Nejvyšší soudní dvůr [*der Oberste Gerichtshof*].

Řízení

§ 616

(1) Řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu a o žalobě na určení existence nebo neexistence rozhodčího nálezu se řídí ustanoveními tohoto zákona o řízení před soudy prvního stupně, řízení ve věcech podle třetí části se řídí ustanoveními zákona o nesporných záležitostech [*Außerstreitgesetzes*] o řízení před prvním stupněm.

(2) Na návrh strany lze vyloučit veřejnost v případě, kdy je na tom dán oprávněný zájem.

Část desátá

Zvláštní ustanovení

Spotřebitelé

§ 617

(1) Rozhodčí smlouvy mezi podnikatelem a spotřebitelem mohou být účinně uzavřené jen pokud se týkají již vzniklých sporů.

(2) Rozhodčí smlouvy, jejichž účastníkem je spotřebitel, musí být obsaženy v jím osobně podepsaném dokumentu. Jiné než toto ujednání, které se vztahuje na rozhodčí řízení, nesmí taková dohoda obsahovat.

(3) Před uzavřením rozhodčí smlouvy mezi podnikatelem a spotřebitelem musí být spotřebitel písemně poučen o podstatných rozdílech mezi rozhodčím a soudním řízením.

(4) V rozhodčí smlouvě mezi podnikatelem a spotřebitelem musí být stanoveno sídlo rozhodčího soudu. Rozhodčí soud se může sejít k ústní jednání a provedení důkazů na jiném místě pouze tehdy, pokud s tím souhlasí spotřebitel nebo vyvstaly závažné obtíže s provedením důkazů v sídle rozhodčího soudu.

(5) Pokud byla rozhodčí smlouva mezi podnikatelem a spotřebitelem uzavřena, a pokud spotřebitel ani při uzavření rozhodčí smlouvy ani k okamžiku podání žaloby nemá své bydliště, obvyklý pobyt nebo pracoviště ve státě, ve němž má své sídlo rozhodčí soud, přihlíží se k rozhodčí smlouvě jen tehdy, pokud se jí spotřebitel dovolává.

(6) Rozhodčí nález se zruší, pokud dojde v rozhodčím řízení, jehož se spotřebitel účastní :

1. k porušení kogentních předpisů, jejichž použití nemůže být stranami vyloučeno ani ve věcech s mezinárodním prvkem, nebo
2. jsou dáno podmínky, za kterých dle ustanovení § 530 odst. 1 bod 6 a 7 může být rozsudek soudu zpochybněn žalobou na obnovu řízení; v takovém případě se určí lhůta pro podání žaloby na zrušení podle ustanovení o žalobě na obnovu řízení.

(7) Proběhlo-li rozhodčí řízení mezi podnikatelem a spotřebitelem, zruší se rozhodčí nález rovněž tehdy, pokud spotřebitel nebyl písemně poučen v souladu s ustanovením odstavce 3.

(8) V rozhodčích řízeních, v nichž je stranou spotřebitel, je pro řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu a o žalobě na určení existence nebo neexistence rozhodčího nálezu, jakož i pro řízení o věcech podle třetí části v prvním stupni příslušný bez ohledu na hodnotu předmětu sporu zemský soud [*Landesgericht*] vykonávající příslušnost v občanskoprávních věcech, který je uveden v rozhodčí smlouvě nebo jehož příslušnost byla sjednána podle § 104 zákona o soudní příslušnosti [*JN / Jurisdiktionsnorm*], nebo není-li takového určení nebo dohody, zemský soud [*Landesgericht*], v jehož příslušnosti se nachází sídlo rozhodčího soudu. Nebylo-li takové sídlo rozhodčího soudu doposud určeno nebo nenachází-li se v případě § 612 v Rakousku, je příslušný *Handelsgericht Wien* [*Obchodní soud Vídeň*].

(9) Je-li sporem, který je předmětem rozhodčího nálezu, obchodní věc ve smyslu § 51 zákona o soudní příslušnosti [*JN / Jurisdiktionsnormi*], rozhoduje zemský soud [*Landesgericht*] vykonávající soudní pravomoc ve věcech obchodních, ve Vídni rozhoduje *Obchodní soud Vídeň* [*Handelsgericht Wien*].

(10) Řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu a o žalobě na určení existence nebo neexistence rozhodčího nálezu se řídí ustanoveními tohoto zákona, řízení ve věcech podle třetí části podléhá obecným ustanovením zákona o nesporných záležitostech [*Außerstreitgesetzes*].

(11) Na návrh strany lze vyloučit veřejnost v případě, kdy je na tom dán oprávněný zájem.

Pracovněprávní spory

§ 618

§ 618. Pro rozhodčí řízení v pracovněprávních věcech podle § 50 odst. 1 zákona o soudním řízení ve věcech pracovněprávních [*ASGG*] platí § 617 odst. 2 až odst. 8 a odst. 10 a 11 přiměřeně, přičemž místo zemských soudů [*Landesgerichte*] vykonávajících pravomoc v občanskoprávních sporech nastupují zemské soudy [*Landesgerichte*] jako soudy ve věcech pracovněprávních a věcech sociálního zabezpečení, místo *Obchodního soudu Vídeň* [*Handelsgericht Wien*] nastupuje Soud pro věci pracovněprávní a věci sociálního

zabezpečení Vídeň [*Arbeits- und Sozialgericht Wien*]; řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu a o žalobě na určení existence nebo neexistence rozhodčího nálezu se řídí ustanoveními zákona o soudním řízení ve věcech pracovněprávních a sociálního zabezpečení [ASGG]. Nejvyšší soudní dvůr [*der Oberste Gerichtshof*] rozhoduje v senátu ustanoveném podle zásad uvedených v §§ 10 a násl. zákona o soudním řízení ve věcech pracovněprávních a sociálního zabezpečení [ASGG].

=====

Překlad a poznámky / Übersetzung und Bemerkungen :
Univ.-Prof., Dr.iur. Alexander Bělohlávek
Advokát, rozhodce / Rechtsanwalt, Schiedsrichter
Praha, Česká republika / Prag, Tschechische Republik